

debreceni

független Újság

politikai napilap

A tiszántúli gazdák százegyréző sebét mutatták fel a miniszterközi bizottság előtt

Baró Vay László: Ez az országrész nagyobb terhet volt kénytelen viselni, mint amennyi a nemzet összességére nehezedő teherből kellett volna jutnia reá — Az egyenlő elbánás alapján kéri a kormányt, hogy a Tiszántúl hátrányos helyzetét kivételes intézkedésekkel egyensúlyozza — A Tiszántúlon nagy a termelési költség, nagyok az adók és az adósságok s kisebbek a bevételek — Új exportpolitika és méltányos vasúti tarifa kell — Az értekezletet péntek délelőtt folytatják

A vármegyeháza dísztermébe a Tiszántúli mezőgazdaságának reprezentánsait gyűjtötte össze csütörtök délután a mezőgazdasági kamara, hogy a keleti országrész mezőgazdasága súlyos helyzetének megvizsgálására kiküldött bizottságnak személyes tájékoztatóra adjon alkalmat. El kell ismerni, hogy

a kamara kitűzött céljának első állomására érkezett: sikerült a Tiszántúl külön megsegítésének eszméjét annyira elfogadták, hogy a miniszterközi bizottság kiszállt hozzájuk meghallgatni a panaszokat és felvenni serelemeket.

A második állomás a tétel bizonyítása: igaz-e, hogy a Tiszántúl az ország többi részeivel szemben oly hátrányos helyzetben van, hogy ennek a helyzetnek kiegyenlítése méltányos? Ebben a tekintetben nemcsak a panaszok összegyűjtésével szerzett érdemeket a kamara, hanem olyan statisztikai adatok és táblák

A Tiszántúl nagyobb terhet visel, mint amennyi a nemzet összességének terhéből megilleti — mondja Vay főispán

Báró Vay László főispán a Tiszántúli gazdatiszadalmát egybefoglaló kamara nevében örömmel és megnyugvással köszöntötte a kormány intézkedését, amelylyel tanubizonyoságot adott arról, hogy a Tiszántúli mezőgazdaságának sorsát szíven viseli. Melegen üdvözli a miniszterközi bizottság tagjait. Tagadhatatlan, hogy

a gazdaküzdelem az utóbbi időben a Tiszántúlon élesebb volt. Nem áll azonban az, hogy ezt a Tiszántúli népe izgága természete, mindenáron ellenzéki kedése idézte elő. Voltak hangok, amelyek a tárgyilagosság útjáról letértek, de a gazdák összessége ettől távol állott.

Hogy a Tiszántúlon mégis élesebben hangzottak a gazdapanaszok, a külön tiszántúli segítség követelése, annak oka nem az, hogy ki akarták volna vonni magukat a magyar sorsközösségből, az egyenlő elbánás elve alól, hanem az, hogy

ez az országrész nagyobb terhet

visel, mint amennyi a nemzet összességére nehezedő teherből kellett volna jutnia reá — Az egyenlő elbánás alapján kéri a kormányt, hogy a Tiszántúl hátrányos helyzetét kivételes intézkedésekkel egyensúlyozza — A Tiszántúlon nagy a termelési költség, nagyok az adók és az adósságok s kisebbek a bevételek — Új exportpolitika és méltányos vasúti tarifa kell — Az értekezletet péntek délelőtt folytatják

ezzen a helyzetben a kormányhoz jözan ész szerint segíteni kell.

Ilyenformán meg kell állapítanunk, hogy a tiszántúli kamara mai értekezlete — amely elsősorban báró Vay László főispán munkájának köszönhető — a tiszántúli gazdasági válság megoldása felé vezető úton döntő jelentőségű állomás.

Az értekezletet Balázs József földmívelésügyi miniszteri tanácsos nyitotta meg, elismerve, hogy a trianoni határok gazdasági terhei legjobban a Tiszántúlt sújtották. Azért jött a bizottság, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsen a Tiszántúli és a földmívelésügyi kormányzat között s a panaszokról személyesen győződjék meg. (Általános éljenzés.)

volt kénytelen viselni, mint amennyi a nemzet összességére nehezedő teherből jutott volna rá.

Az utóbbi években elemi csapások sorozata érte ezt az országrészt, amelyekhez hasonlóban egyáltalában nem, vagy csak kisebb mértékben volt részük a többi országrészeknek. Az előadók konkrét számadatokkal indokolták a Tiszántúli jogos igényeit a külön elbánásra. Most csak arra mutat rá, hogy

a Tiszántúli nemcsak értékesítési piacaitól, Nagyváradtól és a felvidéki városoktól vágta el a trianoni határ, hanem a cseh vámháború is arra kényszerítette, hogy terményfeleslegét 400—500 kilométeres fuvarral megterhelve értékesítse.

Ez az oka annak, hogy a Tiszántúli mezőgazdasági termelésének rentabilitása a többi országrészen messze túlmérvén szállott alá, hogy a jövedelmezőség fokozottabb mértékben csökkent, mint ahol csak a világválsággal kellett számolni. Így

rendkívül súlyossá vált ennek az országrésznek az eladósodottsága is.

A föld jövedelmezőségének csökkenése folytán a régi kataszteri osztályozás sem fejezi ki a mostani értékeket s így az adóteher, amely ezen kataszteri osztályozáson alapszik, sokkal nagyobb terhet a Tiszántúlnak, mint azon országrészek szá-

A mezőgazdasági termelés a Tiszántúlon a legveszteségesebb

Vitéz Czeglédy Béla gazdasági kamarai igazgató tartott ezután hatalmas méretű tájékoztatót a tiszántúli viszonyokról.

Megállapította elsősorban, hogy a mezőgazdasági termelés hamarabb vált a Tiszántúlon veszteségessé és nagyobb mértékben lett veszteséges, mint az ország más részein.

A román megszállás a Tiszántúlnak 282 és negyedmilió kárt okozott, ami azt jelenti, hogy a Tiszántúl minden egyes holdjára ezen a réven 79 pengő kár esett. Az 1929-es aszály 26 millió pengő kárt okozott a Tiszántúlon, holdanként 12.15 pengőt, az 1932. évi rozsdá 37 millió kárt, holdanként 17.39 pengőt. Ez a két kár több mint hétszeresen multa felül a tiszántúli gazdák akkori kamatkötelezettségét.

A keleti országrész a külföldi piacokon versenyképtelen távolfekvése, a tarifakülönbözet miatt. Ugyanez okból az ipari termékek is drágábbak, mint a nyugati részen. Még a kereskedők is szívesebben vásárolnak a kedvezőbb fekvésű országrészekben.

A szikes talaj, az időjárási szélsőségek fokozzák a kockázatot és a gazdasági munkálatok rövid idő alatt végrehajtandók lévén, nagyobb üzemműködést igényelnek. Így

a termelési bruttó költsége a Tiszántúlon nagyobb, mint az ország más részein, a gazdák összkeresés és adósságuk szintén, az adók pedig ugyanúgy nagyobbak, mert a Tiszántúli földjei országos átlagban a legnagyobb kataszteri jöve-

mára, amelyeknek a speciális tiszántúli viszonyokkal nem kellett megküzdeni. Utal az oláh megszállás okozta károokra, amelyek helyreállítása nagymértékben okozta a tiszántúli gazdák mai eladósodását, hiszen gépekben és állatokban,

különösen tenyészállatokban oly károkat szenvedtek a megszállás folytán, amelyeket csak évek során s a föld újabb megterhelésével lehetett helyreállítani.

Az 1929. és 1932. évi aszály és rozsdák szintén olyan károkat okoztak a Tiszántúlnak, amelyeket más országrészek nem szenvedtek el.

Az egyenlő elbánás alapján arra kéri a kormányt, hogy a Tiszántúlnak hátrányos helyzetét kivételes intézkedésekkel egyensúlyozza.

A kamara öt pontban foglalta össze azokat a lehetőségeket, amelyek részbeni kiaknázásával a Tiszántúl helyzetén enyhíteni, segíteni lehet. Az értekezlet feladata a segítség lehetőségének konkrét formába öntése. (Általános, lelkes éljenzés.)

Lukács Béla, a tiszajobbpárti kamarai igazgatója mondott köszönetet a tiszántúli kamarának, hogy az országrész nehéz helyzetére vonatkozó adatokat először gyűjtötte össze s nem szóval, hanem számokkal bizonyította a különleges szükségességét. (Taps.)

delelőtt vannak felvéve.

A föld tehát a legsúlyosabban adózik a Tiszántúlon s ezt még elviselhetetlenebbé teszik a járulékos közterhek magasabb volta. Az ország összes ármentesítő terheinek 80 százalékát a tiszai társulatok teszik, az egyházi és egyéb közterhek is fokozottabbak.

Holdanként 126 pengő a teher a Tiszántúlon

A föld elterhelése mindezek következtében a Tiszántúlon holdanként 126 pengő, míg az ország többi részein csak 94.96 pengő.

A nagy terhek elviselése érdekében a Tiszántúlnak állattai jórészt is fel kellett áldoznia, ami újabb és súlyosabb méretű elszegényedést fog előidézni.

A mérleg: a Tiszántúlon nagyobbak a terhek és kisebbek a bevételek, mint az ország más részein. A megoldás kétoldali kell, hogy legyen: a bevételek emelése és a terhek csökkentése. A cél: maradjon meg a föld minden tiszántúli gazda kezén, míg a magyar gazda boldogulásának ideje elérkezik. (Percekig tartó nagy taps.)

Egységes export- és budapesti tarifát a távol-ságok kiegyenlítésére!

Ezután dr. Vargha László terjesztette elő igen pontos statisztikával támogatva a tarifális kérdés anyagát, jellemezve azt a lehetetlen helyzetet, hogy a Tiszántúlnak terményei exportértékességénél 4—500, a budapesti értékesítés-

Indiai, kínai és holland

TEA

a legnemesebb fajokban

Kontsek Géza

k. r. t. cégnél

mél 200—300 kilométeres fuvardíjhatárral kell megküzdeni s így a fuvardíjak a terményeknek csak a budapesti szállításig 16—35 százalékát teszik ki. Javasolta, hogy a szállítási tarifa olyatén megreformálását kéri, hogy

egységes export- és egységes budapesti szállítási tarifát szabjanak meg 150 kilométer körön kívül Budapesttól,

illetve a határállomástól. Kérjék ezenkívül a közúti hálózat kifejelesztését és a Tisza és a Körösök hajózhatóvá tételére a kikötők kiépítését.

Igen sok érdekes felszólalás hangzott el a tárgyról. Báró Kende György például elmondta, hogy

Vásárosnaményban már kifizető a vasárnak Budapesti tengelyen való szállítása, arról a környékről Debrecenbe csak lóval szállítanak minden terményt.

Vásáry József elmondta, hogy öt év óta folyik az egyenlő elbánásért a vita az Országos Kamaránál, de a nyugati részek gazdái minden akciót elgáncsoltak. Ez a miniszterközi bizottság most vágja ketté a vitát és értesse meg, hogy

az ország nem engedheti meg magának a Tiszántúl pusztulásának luxusát.

Adatokat sorol fel arra, hogy

a mai vasúti tarifa a tengelyen szállítás olcsósága folytán magának a vasútnak okoz károkat.

A bizottság kérje, hogy keressék ki a tarifánál a megterhelhető pontokat, amelyek kiegyensúlyozzák a mai méltánytalan helyzetet. Lehetetlen helyzet ugyanis az, hogy

a győri gazda két pengővel többet kap a búzájáért, mint a debreceni.

Marschall Ferenc egy olyan vasúti tarifát tartana jónak, amely kétszáz kilométeren felüli távolságnál fokozatosan tenge engedményeket.

A Tiszántúl exportjáért

Meissner Károly előadó ismertette az állatexport helyzetét. A cseh piac elzárása után csak Ausztriába és Olaszországba exportálhat a tiszántúli gazda, de az olasz export csak elméleti, a kereskedők ide sem jönnek.

Szarvasmarha-exportból csak 6.3 százalék jutott a Tiszántúlnak, amelyik meg sem érte a magasabb export hatását.

Arkiegészítő alapot kell létesíteni, amelybe a külföldi ár egy részét befizetnék. Az alapot úgy juttatná vissza a gazdáknak a kormány, hogy rugott borjúkat vásárolna, azokat kiadná a gazdáknak felnevelésre. Amikor az állat eléri a hároméves életet, eladható legyen és a gazdának csak az az összeget kellene visszafizetni, amennyit rugott borjú korábban vették. Így az igás erőben mutatkozó

SVÁBHEGYI SZANATORIUM

(Budapest centrumától 12 percre)

Ideális subalpin klíma, ideális diéta-ellátás. — Legnagyobb luxus.

Mérsékelt árak.

Kúra. — Sport. — Szórakozás.

hiányokat itt is ki lehetne küszöbölni. Kéri a német exportban a Tiszántúl részvételét, hogy

a juhkitviti engedélyeket minden esetben a gazda kapja kézhez, minden gyapjúértékesítésnél hívassanak meg tiszántúli szakértőket és hogy hűtőházat építsenek Debrecenben. Az állat-kivitel eddigi módja ellen tiltakoznak, szerveztessék ez át olyan módon, hogy benne a gazdák is képviselést kapjanak.

Fogadóest báró Vay főispánéknál

Csütörtökön este báró Vay László főispán és felesége, Bisingen Margit grófnő a vendégek tiszteletére pompásan sikertült, ragyogóan szép fogadóest rendeztek, amelyen megjelentek a következők:

Demény Géza altábornagy feleségével, Péchy Szabolcs, Szatmár-Bereg-Ugocsa vm. főispánja, Borbély György, Jász-Nagy-Kun-Szolnok vm. főispánja, Korossy György, Békés vm. főispánja, M. Kecz Ödön, Szabolcs vm. főispánja feleségével, Traeger Ernő miniszterelnöki segítő min. tanácsos, sipeki Balás József földművelésügyi minisztériumi min. tanácsos, tanyogi Szücs Kálmán igazságügyi min. o. tanácsos, Frimmel Gyula pénzügyminisztériumi o. tanácsos, Rosa János székesfevárosi tanácsjegyző, Kelen József külkereskedelmi hiv. o. vezető, Müller Miklós kereskedelmi vasúti főfelügyelő, Piszár József, a P. K. főrevizora, Takács Gyula gazdasági felügyelő, Hazay Árpád min. titkár, Vásáry István polgármester feleségével és leányával, Virányi Sándor, Szabolcs vm. alispánja, Streicher Andor, Szatmár vm. alispánja, Márky Barna, Békés vm. alispánja, Fráter László, Bihar vm. alispánja, feleségével és leányával, Rásó István, Hajdú vm. alispánja feleségével, Ruffy-Varga Kálmán feleségével, Magyarizségi Isépy Aladár tábornok, báró Vay Miklós feleségével, vitéz Hermándy Károly tábornok, Kölcsey Sándor feleségével, Vincze András ezredes feleségével, Kontz Erzsébet, Nábráczky Béla feleségével, Reviczky József, Hadházy Zsigmond feleségével és leányával, vitéz Zákány Győző ezredes, Láng Sándor feleségével, báró Wangenheim Gyuláné, Demjanovich Miklós feleségével, Haendel Vilmos, Ethey László feleségével, özv. dr. Miskolczy Lajosné.

Lukács Ernő cs. és kir. kamarás feleségével, Révhegyi Ferenc huszárnagy feleségével, özv. Steinfeld Mihályné, Steinfeld István feleségével, Benedek László, Schwetz Zoltán, Jakab György feleségével, Versényi Tibor feleségével,

A földművelésügyi minisztériumban tartott értekezleten a gazdák a búza, rozs monopolisztikus értékesítése mellett foglaltak állást

Budapest, március 1. A földművelésügyi minisztériumban csütörtök délután a pénzügyminisztérium képviselőinek bevonásával és a gazdatársadalom érdekképviselőinek kiküldöttjeivel értekezlet volt, amelyen a földművelésügyi miniszter ismertette a jobb búzaárak elérése érdekében készített tervet, amelynek az a lényege, hogy

a búza és rozs értékesítése a jövő évi kereskedelmi forgalomban úgy belföldön, mint külföldön altruisztikus alapon működő monopolisztikus jellegű társaság útján be-nyolffittatik le.

Az exportvesztéséget a belső liszt-fogyasztás megterhelésével fedezik, úgy hogy a liszt- és kenyérárak nem haladhatják meg az 1933. évi márciusi árakat. A tervezet teljesen megszünteti a vám-örlést és ehelyett csereörlést vezet be. A tervezet intézkedik a termelők részére

FELDHEIM IMRE**Posztóház, Svetits-palota
Tavaszi szövetudonságai
szenzációt keltenek.**

Ezután az idő előhaladott voltára tekintettel az elnöklő miniszteri tanácsos bezárta a tanácskozást, amelyet pénteken délelőtt 9 órakor folytatnak.

KÖZGAZDASÁG**ALTALANOS OLCSÓBBODÁS
A TERMÉNYTÖZSDÉN.****Határidőzlet:**

Búza: március 8.70, 65, 66, 60, 58, zárlat 8.55—58, május 8.70, 66, 62, 58, 55, 50, 49, 48, 50, zárlat 8.49—50.

Rozs: március 5.45, 40, 27, 22, 20, zárlat 5.20—24, május 5.60, 58, 54, 50, 40, 44, zárlat 5.44—46.

Tengeri: május 9.65, 60, 58, 55, 50, zárlat 9.50—51, július 10.00, 9.98, 90, 85, zárlat 9.83—85.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 9.00—9.30, 78 kg. 9.10—9.40, 79 kg. 9.20—9.50, 80 kg. 9.30—9.60, ftiszai 77 kg. 8.80—9.00, 78 kg. 8.90—9.10, 79 kg. 9.00—9.20, 80 kg. 9.05—9.35.

Rozs 5.35—5.50, tak. árpa 9.20—9.50, sörárpa 10.00—13.00, zab 10.30—10.60, tiszai tengeri 8.15—8.25, egyéb tengeri 9.75—9.90, korpa 8.20—8.30.

A készárúvásáron búza 30, rozs 45, zab 15, újtengeri 35, ótengeri 40—45 és tak. árpa 10—20 fillérrel olcsóbb, korpa 10 fillérrel drágább.

HIVATALOS**VALUTAÁRFOLYAMOK.**

1 angol font 17.45—17.85, 100 cseh korona 14.00—14.20, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 338.75—348.75, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 líra 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.70—80.70.

A színanary kilója 5270—5290 pengő.

Országos vásárok

Március 2., péntek: Aszód, Berkesd, Buj (havi), Gyöngyös (havi), Nadasd, Orosháza.

Március 3., szombat: Kisújszállás (havi).

Március 4., vasárnap: Biharnagybajom, Nagykőrös.

Március 5., hétfő: Adánd, Akasztó, Balassagyarmat, Csákvár, Eger (havi), Fadd, Hatvan, Hercegszántó, Hetes, Hosszúpereszteg, Kál, Kismarja, Komárom, Nagyatád, Nova, Nyiregyháza, Pécs, Sopron, Szepet, Szony, Tápiószentmárton, Tince, Ujszász, Veresegyháza, Vése.

Március 6., kedd: Beled, Gyömöre, Hatvan, Kadarkút, Nagykanizsa, Nyiregyháza, Sátoraljaújhely (havi), Sellye, Sümeg, Szikszó (havi).

A képviselőház ülése. Budapesti jelentik: A képviselőház csütörtökön délután folytatta a fővárosi törvényjavaslat tárgyalásának általános vitáját.

VIGSZINHÁZ

MA, PÉNTEKEN

STAN és PAN

DENNIS KING — THELMA TODD

Világsiker aratott nagyszerű filmje

AUBER örökbecsű vigoperája

FRA DIAVOLO

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

AZ ELSŐ ELŐADÁSON MÉRSÉKELT HELYARAK

A tiszántúli gyáripár javarésze felvonul a Tiszántúli Ipari Kiállításon és Arúmintavására

Biztató reménység jegyében zajlott le a kereskedelmi és iparkamara székházában a gyáripárosok értekezlete, amelynek a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arúmintavására (TIKAV) való részvétel volt a tárgya. Szép számban jelentek meg a debreceni gyáripár képviselői, akik között ott volt *Ungár Jenő* Gyosz. elnök vezetésével csaknem az egész debreceni gyáripári érdekeltség.

A vásárral és a vásár szabályzatának egyes rendelkezéseivel kapcsolatos kérdésekre adott felvilágosítások után *Ungár Jenő* vezérgazgató igen meleg hangon beszélt a kamara által létesítendő új gazdasági intézményről, a vásárról. Kétségtelen dolog, hogy a gyáripárnak a vásáron való megjelenése nagy mértékben segíti elő a vásár sikerét, ha tehát van valamikor helye az áldozatkésztségnek, akkor most igazán itt van ennek a szüksége és ezért a tiszántúli gyáripárnak teljes számban fel kell vonultatnia erejét és képességeit.

Több felszólalás után az értekezlet egyhangú lelkesedéssel jelenti ki annak szükségességét, hogy a gyáripár minél nagyobb számban vegyen részt a Tiszántúli Ipari Kiállításon és Arúmintaváson s a határozat meghozatala után a megjelentek nagyrésze nyomban jelentkezett is.

Véres korcsmai verekedés

Véres verekedés ügyében indított nyomozást a debreceni rendőrség.

Az eset a következő: *Temesvári János* cipésmester *Mezei István* nevű segédje kíséretében bement az egyik Honvéd uccai korcsmába, ahol bort hozatott. A két férfi csendesen beszélgetve ült egymás mellett, amikor a szomszéd asztalnál ülő idegen férfi durva megjegyzést tett rájuk. A cipésmester kikérte magának ezt a hangot, úgyszintén *Mezei* is, mire az ismeretlen ember felugrott a helyéről és nekítámadt a cipésszegédnek. Heves dulakodás kezdődött közöttük, mire *Temesvári* segédjének a segítségére sietett. Ekkor a támadó férfi egy bicskát rántott elő s azt többször egymásután beledöfte *Temesvári* kezébe és karjába. Azután hirtelen abbahagyta a dulakodást, felrántotta a korcsmaajtót és kirohant az uccára. A korcsmában levők utána siettek, de elérni már nem tudták, mert az ismeretlen férfi eltűnt a sötét utcán.

A rendőrség nyomozást indított kézrekerítésére.

Tavaszi ujdonságok
szenzációs nagy választékban
raktárunkra érkeztek.
Kérjük lekintse meg!

Uránia Apollo

MA, PÉNTEKEN

LILIAN HARVEY
vidám filmoperettje

Ófensége autója

Férfi főszerepben JOHN BOLES

A könnyek és romantika filmje:

Árvák a viharban

Főszerepben: GABRIEL GABRIO
IVETTE GUILBERT

Előadások 5—7—9 órakor.

Az első előadások mindennap mérsékelt helyárrakkal.

Jenő főherceg a baseli remete nem aspirál a Habsburgok trónjára

A német lovagrend egykori főmestere napokat eszik, kamarazenét komponál és azt üzeni azoknak, akik nevét beledobták a politikába, hogy: hagyjanak békét egy 70 éves aggastyánnak

Az utolsó napokban az osztrák eseményekkel kapcsolatban *Wolff* ezredes, a császárhű néppárt elnöke — akit azonban *Steenockerzeel* nem tekint a legitimista mozgalom legitim vezetőjének — az újságok hasábjaira dobta *Jenő* főhercegnek, a Német Lovagrend egykori főmesterének nevét. Nem új dolog az, amit *Wolff* ezredes mondott: elmondotta ezt nekem is vagy másfél évvel ezelőtt, amikor meglátogattam őt bécsi lakásán. Valahogyan úgy hangzott akkor is és úgy hangzott most is a nyilatkozata, hogy *Ottó* még fiatal ahhoz, hogy a trónra üljön, ha elérkezik a restauráció ideje, vegye kezébe az ügyek intézését *Jenő* főherceg, akitnek személyét évtizedek óta a miszticizmus köde veszi körül.

Alig került azonban az újságokba *Wolff* ezredes nyilatkozata, máris jelentette a svájci távirati iroda, hogy: *Jenő* főhercegnek hagyjanak békét, az egykori hadseregpáncsnok a maga hetven esztendejével nyugalmat és békeséget akar...

Valóban: *Jenő* főherceg, egykor a legdaliásabb Habsburg, megöregedett és — megelégedte az izgalmakat.

Pontosan tizenhat esztendeje van annak, hogy *Jenő* főherceg, *Frigyes* főherceg öccse és a nemrég elhunyt lengyelországi *Károly* István főherceg bátyja, búcsút mondott a Habsburgok egykori rezidenciájának és azóta nem kér semmi részt a politikából.

Sok-sok esztendeig nagyon rosszul ment a dolga.

Annak idején Svájcba költözött, egy fillér nélkül érkezett meg 1918 novemberében Baselbe, az osztrák határon a munkástanács még a cipője belését is felszaggatta. Évekig a legsiralmasabb viszonyok között élt, rokonai nem támogatták és az egykor fantasztikus jövedelmű főherceg

a szó hétköznapi értelmében na-

pokat evett vendégszerető baseli polgárcsaládoknál.

Szeretettreméltó, kedves modorú ember. Maga is kitűnően csellózik, kamarazenét komponál, a kedvéért baseli családok egy vonósnyegyet alakítottak és ez a vonósnyegyes mindennap másutt játszott...

Egy *Johann* nevű szolgája és egy osztrák ezredes, aki valamikor a császárvadászoknál szolgált, kísérték el őt svájci útjára és vannak vele azóta is.

A Habsburgokkal már évek óta nem érintkezik.

Semmiféle politikai mozgalomban nem vesz részt.

Sorsa akkor vált kedvezővé, amikor *Mussolini* hallatlan gavallériával segítségére sietett.

Jenő főherceg a békében tudvalevően harminc éven át *Deutsch und Hochmeister* volt, főnöke a Német Lovagrendnek, amelynek hatalmas birtokai voltak a régi monarchia területén. *Jenő* főherceg egy elképzelhetetlenül nagy vagyonnak volt a haszonélvezője. Amikor tisztéről 1923-ban lemondani volt kénytelen, a rend is megszűnt lovagi rend lenni, a birtokok jövedelme Csehszlovákiában és Jugoszláviában karitatív célokat szolgált és a rend vezetését az olmtüzi érsek fenhatósága alatt egyházi személyek végzik.

A Német Lovagrendnek Itáliában is hatalmas birtokai vannak azon a déltiroli területen, amely a békekötés után került Olaszországhoz.

Meránban, Bozen környékén, Sibenecben, Sichhofban és Lengmooson fekszenek ezek a birtokok, szántóföldek és nagy kiterjedésű szőlők és amikor *Jenő* főherceg helyzete a legreménytelenebb volt, *Mussolini* egy nemes gesztussal

átengedte *Jenő* főhercegnek ezeknek a birtokoknak teljes jövedelmét

és ez a jövedelem nemcsak arra volt elegendő, hogy *Jenő* főherceg, aki egy negyed évszázadnál hosszabb ideig megtestesítője volt a középkor lovagromantikájának, úgy érezte, hogy ezért a nemes gesztusért legalább annyival tartozik, hogy: nem foglalkozik semmivel, ami politika...

Senkit sem fogadott, aki politikai ügyben kereste fel őt, egyetlen egyszer sem volt *Steenockerzeel*ben és még levélbeli érintkezést sem tartott fenn családjával.

Minden passziója ma is a muzsika.

A Habsburgok sorsa nem érdeklí őt. Akik a baseli remetét ismerik, azok nem csodálkoztak rajta, hogy *Wolff* ezredes bécsi nyilatkozatára *Jenő* főherceg nem üzenhet más, csak azt, hogy: hagyják őt békében...

Paál Jób.

— Akiknek a szívük működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha napon'a reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „*Ferenc József*” keserűvizet.

Növendékhangverseny a városi zeneiskolában

A Városi Zeneiskola első idei növendékhangversenye sok meglepetést hozott. Az új szellem, mely az intézet falai közé az új igazgató személyében bevonult, máris látható eredményekben jelentkezik. Az intézet kamarakórusára gondolunk, amely a legjobb, leghaladottabb tudású növendékekből van összeállítva. Ez a kórus nagyon szép, komoly kóruszámokat énekelt, meglepően biztosan és finom árnyalatokkal. Erre a kórusra Debrecenben, ahol a dalárdázás a maga, csökevényével együtt elég nagy mértékben divik, nagy feladatok várnak. A biztató kezdet után reméljük, hogy ezeket a feladatokat meg is fogja oldani. *Hoór-Tempis Erzsébet* tanárnő az érdem, hogy ezzel az új értékkel gazdagodott Debrecen zenei élete.

A zongoratanyszak növendékei közül egyaránt szép sikerrel szerepeltek *Galánffy Lajos* és *D. Simonffy Irén* tanárok növendékei. Meglepően biztos ritmussal és éretten játszott *Szücs Ilona*, aki tavaly óta nagyot fejlődött. Szép volt *Nagy Iona* előadása is. Az énektanyszak növendékei közül remekül koloratúrázott a muzikális *Vajda Júlia* és szép orgánumával sikert aratott *Bakó József*. Nagyszerű fejlődést tapasztaltunk *Erdész Mihály* növendékénél, a jövő virtuózát sejtető *Sebestyén András*nál, akinek szép, komoly csellójátékát bátyja, *Sebestyén József* kísérte fölényes intelligenciával zongorán. Feltűnést keltett *Rácz Márton* temperamentumos hegedűjátéka, szép tónusa, elmélyedésre képes előadása. *Búza Gábor* tanár büszke lehet erre a növendékére.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 1-én, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések: Zabolai József napszamos, fiú; Walter György napszamos, fiú; György. Fejes Sándor Máv. altiszt, fiú; Sándor. Tömösvári Géza ácssegéd, leány; Irén és 2 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Paskuly Gyula — Kántor Erzsébet. Szerb Pál — Tózsér Eszter. Szabó Gyula — Kemecei Eszter. Bihari Gábor — Mónus Olga.

Halálozások: Özv. Várady Lajosné Szitó Eszter ref. 84 éves, Perces u. 3. Szabari László 11 hónapos, Momáromi u. 4. Papp Gáborné Farkas Erzsébet ref. 59 éves, Kinizsi u. 74. Bakó Gyula ref. 11 éves, Haláp 180. Özv. Törzsök Lajosné Szücs Sára ref. 74 éves, Lepke u. 4. Wagner Mária ref. 17 éves, Oláh K. u. 6. Ifj. Bihari Gábor ref. 29 éves, Monostorpályi út 48.

Béke sarok

... ez egy kitűnő szöveget, állapította meg szakértő ismerősöm, képzelje — mondtam — az egész kabátravaló néhány pengőbe került a

BÉKE ÁRUHAZBAN
Szent Anna uca 2.

Németh László

vagy
egy írástudó,
aki nem aruló

Emlékeztet az a vita, mely néhány év előtt egy francia filozófusnak, Julien Benda-nak erkölcsstani munkája: „Az írástudók árulása” nyomán az egész kultúrvilágban megindult és még ma sem fejeződött be. Ez a filozófus szemére vetette az egyes népek nagy íróinak és tudósainak, hogy a világháború után ők is behódoltak a háború erkölcsstanának, melynek főtétele az, hogy a cél szentesíti az eszközöket. Azt követelte tőlük, hogy legalább ők, a szellemi élet nagyságai, akik a világ anyagi küzdelmeitől távol állanak, legalább ők maradtak volna meg tántoríthatatlanul a régi változhatatlan, örök erkölcsstan mellett, mely a becsület és igazság diadalát hirdeti. Szemlét tart a világ szellemi nagyságai felett és szomorúan állapítja meg, hogy alig van tudós és író, akiket bizonyos múlt érdek vagy szempontok meg nem ingattak volna és le ne térítettek volna arról az útról, a becsület és igazság útjáról, melyet legalább az írástudóknak semiféle körülmények között, soha sem szabad lett volna elhagyniok.

Debrecen intellektuális közönségének ma este módjában lesz találkoznia az Ady Társaság felolvasó estélyén egy olyan írástudóval, aki sohasem volt áruló.

Németh László azok közé a kevés számú írók közé tartozik, akik nem hódoltak be soha semmiféle új erkölcsstannak és akik politikai és egyéb szempontok félretételével a tiszta igazság elérésére törekcsenek a tudományban és irodalomban. Ez az oka annak, hogy Németh László a politikai szempontokból felparcellázott irodalom egyik csoportjában sem tud elhelyezkedni, bár minden csoportban tárt karokkal fogadnák, minden oldalon szívesen bocsátanák rendelkezésére a folyóiratokat. Ő a becsületesség s a tiszta igazságkeresés egyenes útján halad s így bizonyos megkötöttséget érez mindenütt, minden fajta vagy színű irodalmi csoportban. Önszántából ott kellett hagynia a jobboldali Napkeletet, a mérsékelt baloldali Nyugatot, visszautasítania a Baumgarten-díjat, a legtekintélyesebb összegű magyar irodalmi díjat, mert úgy érezte, hogy megkötik a kezét és eltérítik a maga egyenes útjáról. Szerzetesi szegénységében a legnagyobb anyagi áldozatok árán teremtett magának egy pódiumot, egy folyóiratot, melyet Tanu címen már mintegy másfél éve önmaga ad ki, szerkeszt és ír. A tudomány és irodalom legkülönbözőbb, egymástól legtávolabb eső területein munkálkodik csodálatot keltő hozzáértéssel, termékenységgel és az írásnak mindig legkényesebb, művészi formájában.

Próbálkoztak már irodalmunkban mások is ilyesmivel — Bródy Sándor Fehér könyvére és Szabó Dezső Élet és irodalom c. folyóiratára gondolok —, de csak rövid ideig és csak egyoldalúan tudtak megbirkózni ezzel a herculei feladattal. Németh László már másfél éve végzi ezt az emberfeletti munkát a legszélesebb körben, kiterjeszkedve az összes népek irodalmára, a klaszszikus irodalmakra, a művészetek, természettudományok és filozófia összes kérdéseire a legalaposabb felkészültséggel, kimeríthetetlen ötle-

Tavaszi öltöny és felöltő

szövetek legolcsóbban beszerezhetők
Bergmann és Klein Posztóházában
KOSSUTH U. 4.

tességgel és a fáradság legcsekélyebb nyoma nélkül. Minden hódolatunk, minden bámulatunk az övé ma.

Isten hozta Németh Lászlót.

v. s.

Ma, pénteken este 8 órakor kezdődik az Arany Bika-szálló üvegtermében az Ady Társaság irodalmi estje, amelynek főszereplője Németh László, a legújabb magyar irodalom kimagasló vezéralakja lesz.

Az irodalmi estet Gulyás Pál, a neves debreceni író, az Ady Társa-

ság osztályelnöke nyitja meg. Kondor Imre Németh László rövid méltatását fogja adni néhányperces felolvasásában, Gellért Kató és Paragh László Ady Endre, Babits Mihály és Németh László költeményiből szavalnak. Az estély legnagyobb részét természetesen Németh László tölti be, aki kétféle fog a dobogóra lépni, hogy egy-egy rövidebb lélekzetű, drámaian sűrített tanulmányát felolvassa.

Az estélyre belépőjegy nincs, de a műsor megváltása kötelező. Műsorok 50 fillérért az Arany Bika-szálló halljában kaphatók.

Az Orchideák trónusát elfoglalta a Nyugalom és Erény császára, de máris diplomáciai bonyodalmak középpontjába került

Sin-King, március 1. Évezredes szertartások keretében lépett Mandzsuria trónjára a mai napon Pu-Yi, az eddigi Mandzsú-Kuo köztársaság elnöke. Március elsején a kora hajnali órákban kezdődtek a szertartások.

Az új császár tábornagi egyenruhában az udvari méltóságok kíséretében vonult a „Menny templomába”, amelynek legfelső márványteraszán várta be a napkel-tét.

Az isteni akaratot jelképező első nap-sugarak feltünésekor az új császár leborult a Menny szobra előtt, ahol őseinek szellemét jelképező lakkábiáktól körülvéve hosszasan imádkozott egy zenekar halk muzsikájától kísérvé.

Az uralkodó ezután meggyújtotta a szobor előtt elhelyezett rőzse-keveget, ötféle gabonát, egy üveg rizsbort, egy vég arany-sárga selymet, tömjént és ékszereket vetett az áldozati tűzbe, mialatt buddhista főpapok hófehér bikát áldoztak a terrasz négy sarkában felállított máglyákon.

Az áldozati szertartás után az új császár, aki a Kang-Teh nevet vette fel, ami magyarul „Nyugalom és Erény”-t jelent, a Menny templomból a császári palotába vonult. Az útvonalon, amerre a császár kíséretével együtt elhaladt, óriási embertömeg állt sorfalat. Úton-útfélen mozsarak durrogtak a „gonosz szellemek” elűzésére és Mukdenbe, az ősi mondzsú fővárosba, amelyet a császárság kikiáltása óta Sin-King-nek neveznek, a zarándokok tízezrei érkeztek.

A palotában azután Kang-Teh császár felöltötte pazar himzésű, sárga selyem uralkodói köntösét és elfoglalta az „Orchideák trón-ját”.

Előnek a mandzsú kormány tagjai járultak az uralkodó elé szerencsekívánataikkal és a főpecsétőr sárga selyempárnán nyújtotta át a császárnak a jadból készült császári pecsétet, mint az alattvalók hódolatának jelét. Kang-Teh császár trónralépése után felolvasta rö-

vid trónbeszédét, amelyben kijelentette, hogy a „mennyei hatalmak tanácsára” elfoglalja az orchidea trónust és igéri, hogy a szuverénitász törvényeinek megfelelően kormányozza a birodalmat.

A trónralépési szertartásról hangosfilmfelvételeket készítek és azt egész Kelet-Ázsiában a rádió is közvetítette. A szertartáson egyébként a külföldi hatalmak képviselőiben csupán a japán nagykövet vett részt. Nagyszabású csapat-szemlével ért véget a fényes ceremónia.

Kang-Teh, Mandzsuria császára márciusban a mikádó látogatására a japán fővárosba érkezik. Az új uralkodó tiszteletére nagy ünnepeket készítenek elő, amelyekre

a tervek szerint meghívják majd a Tokióban akkreditált külföldi diplomatákat is.

A Tokióban állomásozó diplomáciai testület tagjaira a meghívás következtében súlyos feladat hárul. Mint ismeretes,

az új mandzsú államot a hatalmak közül egyedül Japán ismerte el.

Az esetben tehát, ha a diplomaták elfogadják a mikádó meghívását és részt vesznek a mandzsú császár tiszteletére rendezett ünnepeken, ez annyit jelent, hogy automatikusan ők is elismerik az új mandzsú államot. Akkor viszont, ha a mikádó meghívásának nem tesznek eleget, a japán uralkodó súlyos sértésnek veszi meghívása visszautasítását.

Március 8-án lesz a vendéglősből az Arany Bikában. Értésülésünk szerint a minden évben szokásos híres vendéglősből az idén is megrendezi a Debreceni Szállodások, Vendéglősök és Kávésok Ipartestületi Szakosztálya és a Debrecen és Vidéke Korcsmárosok és Italmérők Ipartársulata a Debreceni Pincér Egyesület közreműködésével az Arany Bika összes termeiben. A már most megnyitvánul nagy érdeklődés biztosítéka annak, hogy ezen tradicionális est az idei bális szezon estjének egyik legjobbjá lesz.

FASOR SZANATORIUM

BUDAPEST VII. KER. VILMA KIRÁLYNÓ ÚT 9. TELEFON 31-5-26.

Sebészet, belgyógyászat, szülészeti, nőgyógyászat, idegosztály
Olcsóbb, mint bármely klinika vagy kórház különszobája.

Napi ellátási díj 10 pengő től.

Kórházi pauszálárak idegbetegek esetében, továbbá szüléseknél.

— Makacs székrekedés, vastagbélkatarus, gyomorbad, puffadás, vértorlás, sárgaság, aranyeres csomók, csípőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser.

Szigorított jegyellenőrzés és pontes megkezdés

Anday Pirooska, Zsolt Nándor és a Filharmonikusok vasárnap esti nagy koncertjén

Igazi théatre parée lesz a Bika nagytermében vasárnap este. Pontban nyolc órakor kezdődik a zenei szezon legnagyobb eseménye, Anday Pirooskának, a világhírű magyar énekművésznőnek debreceni hangversenye. A hangverseny másik érdekessége, hogy a debreceni filharmonikusokat Ábrányi Emil akadályoztatása miatt Zsolt Nándor, a kitűnő Budapesti Hangversenyzenekar elnökkarnagya vezényli. A közönség tömeges érdeklődése következtében szigorított jegyellenőrzés lesz nemcsak a feljártoknál, hanem a teremben magában is. A műsor: 1. Mendelssohn Hebridáknyitány (zenekar). 2. Ariák: Mignon, románc; Carmen, Habanera; Delila áriája (Anday zenekarral). 3. Wagner: Istenek alkonyából részlet (zenekar). Szünet után: 1. Brahms-, Strauss-, Reinitz-, Hubay-dalok (Szabó Emil zongorakísérettel Anday). 2. Beethoven I. szimfónia (négy tétel). Kevés megmaradt jegy az elővételi pénztáraknál (Méliusz, Arany Bika-hall).

Zoro agát legyőzte a joghurt-bajnok

Bayadshe Hissar, február 26.

Zoro agát legyőzte az itt élő Ghameth Ali Makrhi bey, aki hitelképes tanuk dokumentumai szerint nem kevesebb, mint 169 éves. Mukrhi bey teljesen egészséges, botra támaszkodva, elég jól jár, írni nem, de olvasni — szemüveggel — jól tud. Azt állítja, hogy soha sem volt beteg, fiatal kora óta pipázik, húst keveset, főleg főzelékféléket eszik, valamint sok gyümölcsöt, de legfőbb tápláléka a joghurt.

Jegyezze fel a címünket!

Nyomtatvány

Könyv
Kli s é

szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk! Szépen dolgozunk! és jutányos áron!

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet • üzleti könyv gyár, klisé műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49. TELEFON 20-18.

Grünfeld A. és Tsa jelenti: Kistemplom mellett. Tavaszi férfiruha és szövet- ujdonságaink megérkeztek!

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.**

Felolós szerkesztő: **Farkas Lajos.**
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudó ©

Ma: 1934 március 2. Péntek. Protestáns: Lujza, róm. kath.: Simple p., izr.: 1694 Adar 15. S.-P.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLAS:

Élénkebb légáramlás, a hőmérséklet esik, esik, egyes helyeken eső.

A BUDAPESTI RADIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, áriolyamok. — 4.45: Időjárás, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

PÉNTEK, március 2.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — 10.00: 1. Időszertű apróságok, 2. Mi újság a diákvilágban (felolvasás). — Közben: Hanglemezek, Marlene Dietrich lemezei. — 12.05: Hanglemezek. — 1.30: Kondor Leó és Polgár Tibor két-zongorás jazz műsora. — 3.30: A rádió diáklélfeljárja (Napoleon szobrásza, Canova). — 4.00: A szülők felölőssége. Mosdóssy Imre nevelésügyi előadása. Felolvassa Radó Árpád. — 5.00: A portré. Ily János elbeszélése. — 5.30: Temesváry János brácsázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 6.30: Sportközlemények. — 6.40: Bertha István szalonzenekara. — 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Rózsalovag.” Zenés játék három felvonásban. Szövegét írta Hofmannsthal Hugó. Fordította Várady S. Zenéjét szerzette Strauss Richárd. — Az I. felvonás után kb. 8.12: Hírek. — A II. felvonás után kb. 10.00: Időjárás-jelentés. — 11.15: Közvetítés a Spolarich-kávéház M. Farkas Jenő és társainak muzsikája.

— Fuchs Antal előadás Gölnicbányáról. Nyomatékosan felhívjuk a közönség figyelmét, hogy Fuchs Antal felsőkereskedelmi iskolai tanár Gölnicbányáról szóló előadását március 3-án, szombaton délután 6 órakor tartja meg a város háza közgyűlési termében vetített képekkel. Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadása ingyenes.

— Ócska fémet, vasat legmagasabb árban veszek, cserélek. Széchenyi ucca 48.

— Szabadelőadás a Munkás-Othoban. Március 4-én, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel szabadelőadás lesz a Munkás-Othoban, melynek kiemelkedő pontja dr. Kiss Jenő tudományos előadása lesz: „A szocializmus jövője” címen. A téma megvilágítja a mai nehéz gazdasági helyzetnek minden árnyalatát és rá fog mutatni ebből a nagy káoszából való kivezető útra, a szabadelőadás közre fog működni a Vas- és Fém munkások Dalkara, valamint Bartha József szavala fogja kiegészíteni a délutánt. Belépti díj nincs.

— A Debreceni Kereskedelmi Csarnok közgyűlése. A Debreceni Kereskedelmi Csarnok ez évi rendes közgyűlését március hó 4-én délelőtt fél 11 órakor a Csarnok nagytermében tartja meg.

— Az Ispotály 405 éves jubileuma. A debreceni református Ispotály fennállásának és megszaktítás nélküli működésének 405. évfordulója alkalmából az Ispotályi templomban 1934 március hó 4-én délután 5 órakor kegyeleti emlékünnepély lesz. Sorrend: 1. Kezdő ének: XC. zsolt. 1. v. 2. Főének: XXXIII. zsolt. 1-2. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Felker János lelkész. 4. Közének: 7. dics. 6. v. 5. Prédikál és úri imát mond: dr. Soós Béla lelkész. 6. Közének: XXXIII. zsolt. 5. v. 7. Az Ispotály alapítójáról és mindenkor kegyes jölteveiről megemlékezik: Molnár Ferenc lelkész. 8. Énekel a református tanítói vegyeskar. Karnagy: Szabó Emil városi zeneiskolai tanár. 9. Imádkozik: Kulcsár Dezső segédlelkész. 10. Záróének: 245. dics. 10. verse.

Gyászrovat

Szabari László temetése pénteken délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Papp Katalin élt 2 1/2 évet. Temetését pénteken délután Köztemetőben Fehértói temetkezési vállalat rendezi.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban: Pénteken este szombatköszöntő ima öt óra húsz perccor. Szombaton reggel hét órakor, délután Minchó-ima fél öt órakor. Szombat kimenetele este hat óra tíz perccor. A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egy negyed nyolc órakor, délelőtt tizenegy órakor, délután négy órakor bibliai magyarázat, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél hét és este öt óra ötven perccor. Az elnökség.

— Érdekes előadás lesz március 3-án este fél 9 órakor a Magántisztviselők helyiségében, Arany János ucca 39. szám alatt. Kertész Miklós országgyűlési képviselő tart előadást „Mi történik a Távolkeleten” címmel. Napjaink egyik legkomolyabb problémáját tárgyaló előadását mindenki meghallgatja, mert belépődíj nincs.

— Nyolc napra ítélték egy gázoló kocsist. Czákó János debreceni fuvaros az elmúlt ősszel kocsijával elütötte Péntek Józsefnét. Gondatlanságából okozott testi sértésért a törvényszék nyolc napi fogságra ítélt Czákót, aki fellebbezett az ítélet ellen.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 MÁRCIUS 2. KEDD. A hajdúmezei állami tisztviselők egyesülete Debrecenben közgyűlést tartott, amelyen szomorúan állapították meg, hogy a kormány nem hajlandó Debrecen a II. lakbérosztályba sorozni.

A Bika dísztermében Szilágyi Imre dr. debreceni ügyvéd hangversenyt adott. A bevezető beszédet Eötvös Károly, az országos hírvíró és politikus tartotta; Szilágyi a Magyariféle zenekar élén hegedült; Náday Ilona pedig Dinszl Oszkár zongorakíséretével dalokat énekelt.

A Polgári Kör fennállásának 45 éves jubileuma alkalmából rendezett estélyen Fényes Annuska, az ennivalóan bájos gyermekprimadonna énekelt és táncolt, Czobor László szavalt, Hajdu László magyar dalokat énekelt, Nagy Vilmos tanár egy humoreszket olvasott fel, Zöldi M. János pedig Rácz Károly zenekarának élén nótázott.

A Vasutas Othoban kulturstúdióján Brück Emil saját szerzeményeit zongorázta, Varju János tanár felolva-

sott, Gaál Zoltán dr. költeményeiből szavalt, Bucsay István énekelt, Lovendovszky Irma víg monológot adott elő, Drumár János pedig a magyar dalról tartott előadást.

Hirdetés: „A „Szani” című Arcubasev-regény hatósági elkobzása a legközelebbi napokban várható, éppen ezért jó lesz gyorsan beszerezni a még meglevő néhány példányt. Aczél antikvárium.”

1914 MÁRCIUS 2. HÉTFŐ. A rendes lapszünet.

1924 MÁRCIUS 2. VASÁRNAP. A Kereskedő Társulatban Békés Lajos elnökelete alatt a kereskedők izgalmas hangulatú gyűlésen az árvizsgáló bizottság eltölését követelték.

Nagyatádi Szabó István miniszter Debrecenbe érkezett.

A debreceni egyetemen dr. Fülöp Gyulát és dr. Jakab Endrét az orvos-tudományok doktorává avatták.

A „Keletmagyarországi Sporthírlap” felelős szerkesztését Römer Richárd vette át.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

— Szagmencs 3718 calorias állami darabos szén házhoz szállítva 2.80 Ösztreichernél, Zsák ucca 3.

— A zsidó-reálgimnázium purimi mulatsága. Március 3-án este 8 órakor az Arany Bika nagytermében lesz a zsidó-reálgimnázium purimi estje, a debreceni zsidó fiataloknak ez az évenként visszatérő, mindig nagy izgalommal várt és mindig nagy sikerű mulatsága. Az idei purimi estély műsora a következő: 1. Nemzeti Híszkegy. Énekl az ifjúsági énekkar. 2. Beethoven: Isten dicsőítése. Meyerbeer: Induló. Játssza az ifj. zenekar. 3. Reuther—Kardos: Duzzogó Panni. Előadja az ifj. énekkar. 4. Kreisler: Liebesfreude. Hegedűn játssza Bucz Béla VII. o. t. Zongorán kíséri Dénes Alfréd. 5. Karnevál a játékboltban. Táncolják az izraelita polgári leányiskola növendékei. 6. Rothmann: Héber népdal; Bárdos: Magyar népdal. Énekl az ifj. énekkar. 7. Bizet: Farandole. Játssza az ifj. zenekar. 8. Purimi vidám zene énekel és táncol. Az estélyre, melynek jövedelme a szegény tanulók segítésére van szánva, jegyek a zsidó-reálgimnáziumban kaphatók.

— Folyik a vizsgálat a komádi arzénmérgezéses vád ügyében. Megírtuk, hogy a debreceni ügyészségre névtelen feljelentés érkezett, amely arról szól, hogy a tavaly meghalt komádi községi bírót, Váci Albertet, arzénrel mérgezték meg. A vizsgálat megindult ebben az ügyben s Preinesberger vizsgálóbíró elrendelte a holttest exhumálását. Az exhumálás csütörtökön történt s Váci Albert hullarészeit felküldik a budapesti Országos Vegyvizsgáló Intézetbe. Ott állapítják meg, hogy arzén okozta-e a községi bíró halálát, vagy sem.

— A férfiszabó szakosztály elnöksége ezúton hozza tagjai tudomására, hogy a szabásztanfolyam most már biztosan meg fog tartatni. Felhívja tehát azon tagjait, akik a tanfolyamon részt kívánnak venni, hogy összeírás végett az ipartestület hivatalában a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól 2-ig, jelentkezzenek.

— Lopások, Marcinkó Zsuzsánna. Hüvelyes ucca 10. szám alatti lakos pénzéből egy ruhát loptak. — A Baromvásártérről tizenegy darab díszfát loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Vitakozni csak nem kell,
Tudja minden okos ember
Csitídjék a verebék!
A Vizsgáló mozgó vékelt!

— Felhívás. Az „Asinára” szigeten volt hadifoglyok ez év március hó 24-én 15 éves találkozója jönnek össze az ország minden részéből. E kedves összejövetelünk érdekében felkérem a fenti bajtársakat, hogy pontos címüket velem a legrovidebb időn belül közölni szíveskedjenek, hogy a meghívókat mindenki idejében megkaphassa. Bajtársi üdvözléssel: Havas Károly, Debrecen, Bádógos ucca 1.

Kolozsváry

hölgy és úri
fodrász szalonja

fényesen berendezve,
legmodernebb gépekkel és legújabb frizurákkal áll a n. é. közönség rendelkezésére, Degenfeld tér 2.

Pénteken, szombaton, vasárnap:

„ASSZONY A HALÓBAN”. A Columbia filmgyár legszebb filmalkotása Nils Asther főszereplésével. Megelőzi: „CHARLEY NÉNJE”, vígjátékláger 9 felvonásban. Előadások: pénteken, szombaton: 5, 7, 9 órákor. Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor.

Vitéz dr. Roncsik Jenő tűzoltó-főparancsnok nagyszerű előadása az ipartestületben. Csütörtökön este óriási érdeklődés érdeklődés mellett és előkelő közönség jelenlétében tartotta meg vitéz dr. Roncsik Jenő tűzoltó-főparancsnok előadását a gáztámadás és gázvédelemről. Igen tanulságos, élvezetes és mindvégig lebilincselő előadásában példákkal illusztrálta a légi gránátok hatásait, a különböző gázok elleni védekezést, stb. A megjelent közönség feszült figyelemmel hallgatta a kiváló előadót és őszinte műismeréssel adózott az érdekes előadásért. Az ipartestület köszönetét Vági István ipartestületi elnök tolmácsolta, a rendezést Lechner Lajos ipartestületi jegyző látta el. A következő előadás február 4-én, vasárnap délelőtt 11 órákor lesz ugyancsak az ipartestület dísztermében, amikor is dr. Békés Kálmán ügyvéd fog előadást tartani a „Hitel- és fizetési képtelenségek”-ről.

Adományok egy tönkrement iparos részére. Lichtmann Sámuel szerencsétlen, beteg, tönkrement pékmesternek Csonka Ferenc házfelügyelő (Piac ucca 58.) egy 2 kilós kenyeret, burgonyát és 50 fillért, szveggy Hegedüs Emilné kenyeret, vajot, tojást, N. N. 1 pengőt, N. N. 10 tojást, mártót és 2 kiló kenyeret adományozott. A jólélt emberek adományait eljuttattuk Lichtmann Sámuelhez.

Nagy műkedvelő előadás a Máv. műhelyben. Március hó 3-án este 9 órai kezdettel a Máv. Egyetértés színháztermében színe kerül Csáthó Kálmán nagyszerű vígjátéka: Te csak pipálj, Ladányi. Ezen nagyszerű előadásra külön is felhívjuk a közönség figyelmét. A darabban a főszerepek a legjobb kezekben vannak, mert már előre is biztosítja a darab sikeres előadását. Rendező: Lázár János. Főbb szereplők: Darnay Mária, Potán Edé, Kovács Kató, Ludmann Mancsi, Dobi Rózi, Szegi László, Bogdány Zoltán, Szabó Kata, Dalmadi Irén, Kondor Gábor, Tsóber Nusi. Zenét a Gömör-jazz zenekara szolgáltatja.

Gémes István okl. elektro mérnök fájdalomtól megtört szívvel, — megdöbbenve jelent, hogy szeretett édesanyja

Özv. Gémes Imréné
szül. Herz Ilona

fiatal életének derekán 54 éves korában alattomos kór áldozatává esett.

E hó 4-én fogom Budapesten édesapám mellé eltemetni.

Egyetlen fián kívül menyecskéje Risa Dick és két unokatestvére gyerekkori jópajtsai gyászolják.

Bruxelles és Debrecen.

Minden külön értesítés helyett

Fiatalit és szépit
az elegánsan berendezett

MAGDA KOZMETIKA

Piac 44. az udvarban
Arcápolás, speciális
estélyi kikészítések
nagyon olcsó áron.
Ingyen tanácsadás!

Szacharinvétel közben
két szélhámós elcsalta egy
asszony pénzét és megszökött

Csütörtökön délelőtt megjelent a rendőrségen Pethő Józsefné nevű egyke asszony és feljelentést tett két ismeretlen férfi ellen. Elmondta, hogy a kisállomás előtt állt, amikor odalépett hozzá két férfi s ajánlatot tettek neki arra, hogy vesznek számára szacharint. Pénzt kértek tőle, de ő nem akart belemenni a dologba, mire a két férfi erőszakkal elvette tőle a pénztárcáját, kivette belőle a pénzt s azzal a kijelentéssel, hogy várjon egy félóráig, amíg hozza a szacharint, eltávozott. Pethőné várt, de az ismeretlenek többé nem jelentkeztek. Ezért tette meg ellenük a feljelentést s a rendőrség most nyomozást indított kézrekerítésükre.

Előadás a Templomegyesületben. Dr. Módos László okl. lelkész, jelenleg segédlelkész a Kossuth uccai egyházrészben, ma délután 6 órákor az egyház tanácstermében előadást tart az „Inquisitio alatt” címmel. A Kálvinisták Templomegyesülete havi rendes hitvédelmi gyűlését tartja, melyre minden érdeklődőt szívesen hív a vezetőség.

A harcias szomszédasszony seprőnyéllel leütötte a szomszédját. A Faragó ucca 3. szám alatt két szomszéd között véres verekedés zajlott le csütörtökön este. Tisza István lakatosmester összevesztett szomszédnőjével, Morzsa Bélánéval. A verekedés hevében Morzsané felkapott egy seprőt s azzal oly hatalmasat vágott Tisza fejére, hogy a lakatosmester vértől borítva eszméletlenül esett össze. A mentők beállították a klinikára, a rendőrség pedig eljárást indított az ügyben.

Az árpádtéri egyházrész nőegylete ünnepélye. Az árpádtéri egyházrész nőegylete március hó 4-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kassza út 12. szám alatti gyülekezeti teremben gazdag műsorral ünnepélyt rendez. Az ünnepélyen énekel a nőegylet énekkara. Előadást tart Péterffy László Dóczy intézeti tanár. Szaval Soós Ila, Kozák Eszter. Felolvas Nagy Lajos tanító. Szaval Bozsódi Ferenc theologus. Túl a határon. Szindarab egy felvonásban, előadják: Révész Ica, Böszörményi Klári, Kovács Blanka, Szánthó Erzsébet, Kozák Eszter, Kiss Ibolya, Cseresznyés Aliz, Ferenczy Margit, Ferenczy Róza, Tisza Izabella, Németh Gizella, Böör Róza, Böszörményi Erzsébet, Nagy Mártha, Budaházy Mária leánykörti tagok. Szaval Dezső Zoltán cserkész. Előad Báthory József. Zárószavakat mond Magyar Bertalan h. lelkész. Énekel a nőegylet énekkara. Műsor ára 30 fillér. Mindenkit szeretettel hív a nőegylet vezetősége.

Analfabéta tanfolyam. Az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság azok részére, kik írni-olvasni nem tudnak. Miklós ucca 23. szám alatt, az állami kiegészítő iskola helyiségében teljesen ingyenes tanfolyamot vezet. Ezúton is felkéri a bizottság tagjait, üzemek vezetőit, valamint városunk nagyközönségét, hogy írni-olvasni nem tudó ismerőseit vagy alkalmazottait a tanfolyamra való jelentkezésre buzdítsák. Jelentkezni lehet 9-1 óra között a bizottság titkári hivatalában (Miklós u. 23. szám).

**•SZÍNHÁZ•MOZI•
•HANGVERSENY•**

A SZÍNHÁZ MŰSORA

PÉNTEK este 8 órákor: Sárga liliom. (C. 22. bérlet.)

SZOMBAT délután fél 4-kor: Dubarry. (Zóna.) — Este 8-kor: Sárga liliom. VASÁRNAP délután 3-kor: Bál a Savoyban. (Olcsó.) — Délután 6-kor: Tűzmadár. Kardoss Géza felléptével. (Olcsó.) — Este fél 9-kor: Sárga liliom.

HÉTFŐ este 8-kor: Rendkívüli kiadás. (Premier. A 23. bérlet.)

KEDD este 8-kor: Sárga liliom. SZERDA este 8-kor: Rendkívüli kiadás. (B 23. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK este 8-kor: Sárga liliom.

MOZI

ARVAK A VIHARBAN

A szerelem, a bűn, a csöcselék és a legmagasabb arisztokrácia valójában tárul ebben a képben a néző elé. Levett kalappal kell üdvözölnünk az előtört francia filmgyártást, amely ezt a grandiózus filmet elkészítette. Éppen úgy lepereg a vásznon a száz évvel ezelőtti párisi sansculotte-ok mocsárvilága, mint az akkori arisztokrácia megméltélt élete. Két árváról szól ez a film, két kis árvalányról, akik belekerülnek Páris rohanó forgatagába és elvesznek a morál fertőjében. Egyikük egy előkelő kéjenc karmái közé kerül, a másikat pedig egy vén koldusasszony odújába hajtja a sors. De az előbbi kimenekül a kéjenc házából, ám a hatalmasok akaratából börtönbe kerül. Testvére pedig, a vak leány, tovább éli borzalmas életét a koldusasszonynál, aki őt is koldulásra kényszeríti.

Csodálatosan szép és megrázó ez a történet, olyan szép és olyan meg-

rázó, amelyet csak Páris adhat. Nincs benne hatásvadászás, egyszerű minden, mesterkéltégnélküli és talán éppen ez az, ami úgy megnyugtató és szelid; gicstelen. Yvette Gilbert káprázatosan finom játéka kimagasló élmény volt, de partnerei is mind ragyogó alakításokat produkáltak.

Az Apollónak ezzel a filmmel sikert kell aratnia.

♦♦♦

ŐFENSÉGE AUTÓJA

Lilian Harvey első amerikai filmjét mutatta be csütörtökön az Uránia. Ez az első kísérlet sikerült, amennyiben Orbók Attila Tünemény című darabjából egyszerű filmoperettet írtak és az amerikai filmgyár olyan pazar bőkezűséggel állította ki a filmet, amilyenre Európa még nem képes. Lilian Harvey bájos egyénisége, kitűnő előadókészsége és ördögös táncművészete valószínűleg ámulatba ejtette a közönséget és még mellette is feltűnt John Boles, a Mellékuca feledhetetlen szereplőjének férfias játéka és nem kis mértékben érces, meleg baritonja. A kísérőműsorban egy friss híradó, egy mulattató rajzos burleszk és a vidám Newyork szórakoztatták a közönséget.

♦♦♦

FRA DIAVOLO

Auber remek vígoperája minden tekintetben kifogástalanul került filmre. A kedves, romantikus rablótörténet oly szerencsésen van feldolgozva, hogy jóformán alig változott az eredeti műs talán a rendezés nagyvonalúsága az, ami jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy szcenikai tekintetben is elsőrangú legyen ez a darab. Fra Diavolo nem egyéb, mint egy rettegett bandita, aki elegáns ruhákban beférkőzik a legelőkelőbb társaságokba és hódító külsejével mindenkit lenyigöze, szabadon végezheti garázdálkodásait. A szűzesség hangulatos, a muzsika pattogó és bűbajos melódiájú, az ötletek pedig frappánsak. Stan és Pan, ez a két világhírű komikus élete legragyogóbb alakítását produkálta. Csupa frissesség és csupa finom humor volt mindegyik s minden mozdulatukat harsogó derűtség kísérte. Dennis King, mint Fra Diavolo, kemény és hatásos alakítást produkált, Thelma Todd pedig teljes szépségével és művészi készségével pompázott a nagyvilági hölgy szerepében.

A Vígszínház még egy új híradót és egy vidám kísérőfilmet mutatott be szintén nagy sikerrel.

Prolongálva! MINDEN ESTE Prolongálva!
Az idény legnagyobb operett sikere

Sárga liliom

Szombat délután ZÓNA helyárrakkal — VILÁGSIKER!

Dubarry

VASÁRNAP 3 ELŐADÁS! 3-kor

Bál a Savoyban

6-kor Kardoss Géza felléptével

Tűzmadár

VASÁRNAP ESTE fél 9-kor

Sárga liliom

JÖN! Rendkívüli kiadás JÖN!

„Leegyszerűsített, nyugodt, gyors, modern és észszerű, új Telekit ismertünk meg”

Faragó Lajos a világbajnoki magyar csapat debreceni jobbszárnyáért

Faragó Lajos, a vasárnap Debrecenben megvert Budai „11” intézője valóságos propagandát folytat, hogy a világbajnokságon küzdő magyar csapatban Debrecen adja a jobbszárnyat. Ime a Nemzeti Sportban legújabbán megjelent nyilatkozata:

— „Olyan dzsungel volt itt még nemrég, olyan kavardás a probléma körül, hogy ki is hát a legigazibb, legmegfelelőbb magyar center. Ez a kód, ez a homály azt hiszem eloszlott.

Olyat láttam Debrecenben, olyat tapasztaltam a saját csapatom bőrén, hogy ujjongtam. Mert amikor Teleki játékát néztem és élveztem, dörzsöltem a kezem és örvendtem. Elfelejtettem, hogy én vagyok a csapatommal a szenvedő fél.

Leegyszerűsödött a játéka Telekinek, hosszú labdákat vág azonnal a széle és keményen belemegy minden akcióba. Ime, mondom magamban, itt a magyar válogatott csapat centre. Egy gondolat kevesebb a világbajnokságra.

— De hozzánőtt Telekihez Vincze is

— folytatja Faragó. — Bombalövés-kel és óriási munkabírással tünt fel.

Markos! Nem ismertem rá. Minden szelességét levetette, nagyszerű beadásai vannak. Ők is elsőszámú jelöltjei a világbajnoki együttesnek. Hát azért örültem én Debrecenben, illetve csak egyik szememmel, mert a másikkal sírtam bizony. De most mindennél fontosabb a világbajnokság és az arra való felkészülés.

— Szóval, a válogatottnak három tagja?

— Teleki, Vincze, Markos! — vágja rá Loja. — Nem is kell nekik azt a vasárnapi formát kijátszani.

Ha csak a hetvenöt százalékát tudják nyújtani, már elég. Gondolják meg! Mély, sáros talajon játszottunk, ami nem is volt ezelőtt kenyere a Bocskaynak.

— Mit gondol tehát a legfontosabbnak a világbajnoki előkészületekre?

Faragó szétrántja karjait és így folytatja:

— Hát ezt, amit a Bocskaynál ta-

pasztaltam. Az edzők vegyék munkába a játékosokat és úgy készítsék elő őket, hogy azok a legjobb tudásuk magaslátára érjenek fel. Nézze csak — hajol felém bizalmasan —, ami nem sikerült Orth Gyurinak hatalmi szóval a Bocskaynál, azt Jánossy „haver”-alapon megcsinálta. Szép szóval.

Teleki ma a legtükrösebb modern centerjátékot csinálja.”

DTE—DKASE FUZIÓ

A Debreceni Kereskedők és Alkalmazottak Sport Egyesülete ezúton is meghívja az egyesület összes tagjait 1934. évi rendes közgyűlésére, melynek tárgysorozatán a szokásos évi tisztújítások és a labdarugó szakosztálynak a Debreceni Torna Egylettel való fuziója szerepel. A közgyűlés március 3-án, szombaton este 7 órakor lesz megtartva a Kereskedők és Utazók helyiségében (Bika, félmelet), míg az első közgyűlés valószínű határozatképtelensége esetén a második közgyűlés ugyanott március 4-én, vasárnap délelőtt pontosan 10 (tíz) órai kezdettel lesz megtartva, amely a jelenlevők számára való tekintet nélkül határozatképes. Előzőleg, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel választmányi ülés. A DKASE elnöksége ezúton is felkéri az egyesület összes tagjait, hogy a fontos tárgysorozatra való tekintettel teljes számban jelenjenek meg. — Elnökség.

DKASE—DEAC I. osztályú amatőr-bajnoki küzdelem a DEAC nagyterdei sporttelepén. Vasárnap délután 3 órakor kerül szembe egymással a két örök rivá-

lis, kiknek találkozása a bajnoki forduló legizgalmasabb küzdelméhez. A mérkőzés győztesét megjósolni igen nehéz. A papírforma mégis a DKASE győzelmét mutatja. A mérkőzés igen olcsó helyárral tekinthető meg.

ÉRDEKES AMATŐRBAJNOKI MÉRKŐZÉSEKNEK LESZ SZINHELYE VASÁRNAP A DVSC PÁLYA

E hó 4-én, vasárnap teljes erővel megindulnak a tavaszi forduló bajnoki küzdelmei. Különleges csémegével kedveskednek az amatőr mérkőzéseket mindig nagyobb és nagyobb számban látogató közönségnek az egyesületek vezetői, mikor szinte bomba-programot állítottak össze. Délelőtt 11 órakor a DTE—Textilgyár mérkőzéseként mindkét csapat a legnagyobb erőfeszítéssel igyekszik a két pontot megszerezni, hogy helyzetén javítsa. Utána délután 1 órakor a NyAFE—Villanygyár csapatai mérkőzést rendeznek, hogy a mérkőzést maguk javára döntse, mely majdnem tisztázza az ötödik helyezést és ezzel a 200 pengős fogadást is, mely szerint a Villanygyár az első öt csapat között végez. Végül az országos amatőrbaajnokit, az SBTC-t verő PMÁV kerül szembe a fokozatosan javuló s fejlődő DVSC fiataljaival, kik az ősszel Püspökladányban döntetlenül játszottak a bajnokcsapattal és ez az őszi bajnokságába került a PMÁV-nak. Ez a mérkőzés délután 3 órakor kezdődik.

Felhívás. A DKASE ezúton is közli játékosaival, hogy a szokásos heti szakosztályi ülés pénteken este 8 órakor lesz Csapó ucca 100. szám alatt, amelyre az összes játékosok megjelenését kéri az intéző.

Vásároljon hirdetőinknél.

A POLIP

BÜNYÜGYI REGÉNY A KÉMEK VILÁGÁBÓL
Írta: Stephen William White — Vécsey Leo fordítása

(32)

A motorbicikli teljes sebességgel közeledett és nem tudta megtenni ezt a hirtelen kanyarulatot. De nem messze az uccától megállt, a detektív a gépet a falhoz támasztotta és éppen akkor ért az elhanyagolt kis uccába, amikor a gróf belépett egy ház kapuján.

A detektív beült egy sörcsarnokba, melynek ablakából a ház bejáratát szemmel lehetett tartani. A Hősök uccája egyáltalán nem volt méltó a nevéhez. Háza szomorú berkaszárnyák voltak, melyek ajtajában sápadt, szegény, agyondolgozott munkásasszonyok álltak, kik zsémbéskedtek és panaszkodtak folyton. Néhány elnyomorodott pelargonia és rongyos függöny volt az ablakokon, amik a szomorú képet mégis szinessé tették és arra mutattak, hogy itt is emberek élnek.

Minden csak nyomorra, szegénységre vallott. Ilyenkor, délben, amikor a férfiak munkában vannak, az uccák majdnem teljesen kihaltak.

De hát Sziporszky gróf alezredes, a hadügyminiszter parancsörtszije mit kereshet ezen a rosszírú vidéken?

Mialatt Cardon egy pohár sört ivott, melynek legnagyobb részét a mocskos pohárból a fűrészpárral behintett padlóra öntötte, az uccán kémlelt kifelé.

Néhány éjjeli pillangó sétált fel és alá, kik ijeszdeők és szárnalmasak voltak a nappali világításban. Kópóalakok suhantak el az úton, a nagyváros söpredéke.

Most kinyílt az a kapu, melyet a detektív figyelt és egy verklis ember jött ki rajta, görnyedten en kényelmetlen szerszáma súlya alatt. Ősz ember volt borosás szakállal és fehér hajjal.

Cardon nem nyomhatott el egy mosolyt, amikor látta, hogy az ember hóna alatt még egy falábat is cipel, amelyet valószínűleg akkor vesz majd használatba, mikor megkezd munkáját.

Néhány gyerek vette körül a tiszteletbeli nyomorékot és kérték, hogy zenéljen nekik. A koldus azonban mérgesen rázta a fejét.

De mikor nem hagytak neki békét, néhány nikkelpénzt vett ki a zsebéből és szétosztotta a kis erőszakoskodók között, mire azok nyomban szétszaladtak.

A detektív megkérdezte a piszkos lebut gazdáját, hogy nem volna-e itt a közelben kiadó szoba? Különösen azt a házat jelölte meg a vendéglős előtt, melyben az előbb Sziporszky gróf eltűnt. Megkérdezte, tudja-e ki a ház tulajdonosa és kik laknak ott?

A korcsmáros azonban azt válaszolta, hogy ő nem olyan ember, aki más emberek ügyeibe beavatkozik.

Közben rosszakaratulag végigmérte a detektívet. Cardon követte pillantását, végignézett önmagán és észrevette, hogy a vendéglősnek elegáns párisi lakkcipője szurt szemé, mely semmiképpen sem volt összhangban egyéb öltözkéivel.

A piszkos helyiségben olyan rossz volt a levegő, hogy a detektív kénytelen volt cigarettára gyújtani. És mialatt az első vastag füstfelhőt fujta, egykedvűen kérdezte a vendéglőstől:

— Ismeri véletlenül Kruppe Rózsát?

— Hogyne! — válaszolta a vendéglős és széles mosoly terjedt el az arcán.

— Nagyon jól ismerem. Pár nappal ezelőtt a szemben lévő házba költözött.

Először tehát a híres Rózsa a Clubban fonta be a trónörökös, hogy hűtlenségét be lehessen bizonyítani a főhercegnőnek. Most pedig ezen a kétes vidéken szobát vett ki, amit Sziporszky gróf, Isten tudja, mire használ.

A detektív fizetett és kiment. Eleget tudott már!

Amint az uccán volt, hirtelen egy gondolat villant át az agyán.

A verklis ember! Ki volt az? Abból a házból jött ki!

Órájára nézett és a motorbiciklijéhez szaladt.

Tíz perc múlva a Centralparkban volt. És itt látott valamit, ami előtt csodálkozva állt meg.

Az Apolló-szobor előtt, a Centralpark közepén, hol a két fűt keresztelődött, ismét megpillantotta a verklis embert.

Falábat már használatba vette és szorgalmasan forgatta a verklit.

Kis lányok és matróruhás fiúk

gyülekeztek körülötte. Egy darabig körülállták és hallgatták a verklit, de mert nem tetszett nekik, nemskára otthagyták, miután a nevelőjük pár fillért dobott a falábú koldus kalapjába.

A detektív egy darabig figyelte a verklis embert. Látszólag semmi feltehető nem volt rajta. Nem szólt egy szót sem a járókelőkhöz. Szünet nélkül forgatta a verklit.

A detektív odament egy rendőrhöz, ki méltóságjelvényekkel nézegetett szét a térségen.

— Minden nap itt van ez a verklis ember? — kérdezte udvariasan.

— Oh, nem minden nap. Nagyon kiszámíthatatlanul jön.

— És mennyi ideig szokott itt maradni?

— Az különböző. Legtöbbször pár óráig.

— Ez különös, — mondta a detektív. — Nem gondolja? Hiszen itt elég jó bevétele lehet.

— Igen. Én is gondolom.

— És egy verklis, akinek még ráadásul falába is van, nem szokott ily jó helyet kihasználatlanul hagyni.

— Minthogy erre figyelmeztet — mondta a rendőr — most már én is különösnek tartom.

— Talán nincs elég ereje, hogy hosszabb ideig itt maradjon.

— Nem hiszem, mert a verklit forgatni, nem valami megerőltető munka.

— Nem, nem. De úgy-e, megvan neki a biztos bevétele?

— A végén még tőkepenzes lesz — mondta nevetve a rendőr.

(Folytatjuk.)

A FUGGETLEN UJSAG
hirdetési mindig eredményesek!

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAPO 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Betöltendő állás

Gyermekeim
tanításért lakást, vacsorát, reggelit adok felsőbb iskolás izr. leányok. Fenyvesi Miklós, — Hatvan u. 42. 4109

Intelligens,
megbízható német vagy magyar kisasszonyt keresek 4 éves kislányom mellé. Arany János u. 2., II. em. 9. 647

Lakatos
tanulót felvesz Pongrácz lakatos. Értekezni: Méliusz-tér 5. sz.

Mindenes
szakácsnőt keresek parketthez azonnalra. Piac u. 16. I. em. 3. 1442

Táncestélyre
zongorista kerestetik. Cím a kiadóban. 1447

Häusliches
deutsches Mädchen zu fünf-jährigen Knabe gesucht, Simonyi út sechs am I. Stocke. 1423

Állást keresők

Küakarendezés
és fűszerszakmában kisegítő munkát csekély díjazásért vállalja Bihary László, Magoss György tér 17. Vidéken is. 662

Ébédhordást
vagy feldozást vállalom. Cím: Kerponai u. 10., özv. Györy Mihályné. 459

Ellátás

Tiszteletes
férfi kvartélyt kaphat, ugyanott jó gramofon eladó. Teleki 88.

60-70 fillérért
3-4 fogásos ebéd kapható az „Aranycsingli” vendéglőben, — Csapó ucca 34. Abonensek felvételnek. 1368

Diétás és rendes koszt
elsőrendű, olcsó, minden igénynek megfelel, bentékezésre. — Napsugaras helyiség. Bethlen 14., III. ajtó. 675

Izletes
háromfogásos ebéd kapható 60 fillérért Kémalom 5. harmadik ajtó. 1436

Oktatás

Naményi
gyorsíró- és gépiróiskolában zés, Állami vizsga, állami bizsakészíté, olcsó, gyors kiképzőnyitvány. Helyesírásitanítás, szépírásitanítás külön órákban is. Miklós u. 8. 24

Üzletek

Szabóüzlet
áruval és berendezéssel átadó. Ferenc József út 18. 1437

Ingtalan

ÉPITKEZÉSRE
alkalmas telek olcsón eladó — Arany János u. 9. Lebontandó épület elad. 4114

Kiadó lakás

Különbejárátú
bútorozott szoba férfiak 10 pengőért azonnal kiadó. Teleki ucca 88.

Egy
szép tiszta uccai szoba, konyha, kamara mosóházzal március 1-re kiadó. Apaffy ucca 20. 375

Kiadó
háromszobás, elől. és fürdőszobás lakás május 1-re. Batthyány ucca 12. 4107

Kiadó
5 szobás földszinti uccai lakás május 1-re. Kossuth u. 22. 1379

Különbejárátú
csinosan bútorozott szoba egy vagy két személynek kiadó. — Miklós 21. Keresztépület. 4116

Különbejárátú
uccai szoba, előszobával kiadó. Késes u. 64. szám. 1377

Május
1-re kiadó uccai lakás 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, minden mellékhelyiség. Kigyó 36. Megtekinthető 10-12-ig, 4-5-ig. 1350

Két szoba,
előszoba, fürdőszobás úrilakás parkirozott udvarban május 1-re kiadó. Teleki u. 5. 1421

Különbejárátú
lútorozott szoba kiadó központban. Iskola ucca 8. 1448

Kétszobás,
konyhás lakások mellékhelyiségekkel kiadó. Nap u. 10. szám. Értekezni: Arany János 30. 1410

Különbejárátú
bútorozott szoba kiadó. Püspöki palota, I. kapu, II. emelet 5. 1443

Modern
uccai 3 szobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 608

Kiadó
május 1-re 3 szobás modern lakás. Thaly K. u. 1. 1342

Kiadó
májusra két szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, mosókonyha, napos, féregmentes, száraz. Teleki 32. 1430

Lakást keresők

3 SZOBÁS
esetleg 2 szoba hallos, egészséges, lehetőleg déli fekvésű lakást május 1-re keresek. Cím a kiadóba. 657

Biztos fizető
keres egy szoba, konyha, speizos, esetleg előszobás lakást a központhoz közeli mellékutcában. Csendes udvar. Címeket: Piac 49., nyomdairódaiba kérem.

Eladás

Pehely
selyem új paplanok, tizenkét-személyes kávé abrosz jutányosan eladók. Cím a kiadóban. 4110

1 darab
10 dkg. teavaj 24 fillér, zsíros trapista 1.40-tól kapható az Alpési Sajtcsarnokban, Del-Ka mellett. 1354

Kotló
eladó. Apaffy ucca 20. 1420

Fajborok,
6 és új, magasokúak, literenként is 44 fillértől felfelé. — Arany János 30. Termelő. 1445

Nyul
galamb s több ketrec eladó. — Pacsirta 33. 610

Koppasztott
baromfi, kacska, liba, tyúk külője 1 P 20 fillér. Naponta friss hízott növények marhahús legolcsóbb. Csapó u. 33. Ipariskola. 1422

Eladók
különleges fotelek, székek asztalok, vitrin, hálószoba, sodrony betét, diványok, Miklós 51. 4114

Versenykerékpár
30 pengőért eladó, boroshordók töltőképesen 2.5 fillér literenként. Rothermere u. 14. 4106

Csemegeturó
tea vaj mérős cs csomagolt. Ementhali, trapista és különleges dessert sajtok. A legolcsóbb! A legfrissebb! Deutsch Lajos Piac 38. Deutsch Albert és Pia Hatvan u. 2. cégéknél kapható. 3999

Eladom
gyönyörű kézimunka zsebken-dőimet és vitrinkendőimet — Weiszné, Piac ucca 68. II. 1. 1256

Mindenféle
antik, modern és alkalmi bútorok, szőnyegek, ülő garnitúrák, amerikai és úriszobai íróasztalok, könyvszekrények, vitrinek, előszoba garnitúrák, hencserek, dísztárgyak, festmények, antik órák, kisebb National kaszszak, vas- és rézgyak, borbély üzleti berendezések, szobaklozettek a hét folyamán igen olcsón ekrünek eladásra Ingó-ságközvetítőben. 1300

Ceglédi fajborok
40 fillértől. Nem festünk! Nem édesítünk! Eladás literenként és nagyban, 5 literen felül házhoz szállítunk. Lerakat Varga ucca 10. 1181

Eladó
egy farkaskutya és anódpótló. Aczél ucca 2. 1378

Madárkalitkák,
kerítésfontok, kerti szerszámok, fapermetezők, tűzhelyek, üstházak, edények Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 1353

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenféntson és borostyán szópókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cím a kiadóban. S

Egercsehi,
őzdi, borsodi szenek, tűzfák legolcsóbban Bartha utóda, Székely és Csákyánál, Ispotály kiválóan jó, olcsó és bőséges, 3-b. Telefon 27-85. 776

Vétel

Kényszerkölcsön
és hadikölcsön tlegmagasabb árban veszek. Miklós ucca 13. 4113

Nőstény
fiatal farkas kutya megvételre kerestetik. Cím: Péterfia 19. 1422

Radio

Figyelem!
Egybeépített 3+1 rádió és egy 2+1 Philips hangszóróval olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt 10-től este 6-ig. Széchenyi u. 18. Szerelő. 1255

Különféle

500 pengővel
betársulnék biztos megélhetés. re. „Biztosítva” jellegre. 4108

Házivarrónó
felsőruha és fehérneművarrás. ban jártas 2 P-ért házhoz megy Cím Bercsenyi u. 81. 3. ajtó. 672

Függönyök
ágyterítő eladó. Fehérneműek, gépzapszurozás, endlízés olcsón Jókai u. 7. 4115

Fekérhímzést
olcsón vállalom. Cím a Független Ujság kiadójaiban kérem leszni. 666

Fürdőkádat
használatra olcsón kiadok. — Korponia ucca 10. 642

Figyelem!
Már 70 pengőért készítek finom gyapjuszövetből a legszébb kivitelben öltönyt vagy felöltőt. Kun József úriszabó, Piac ucca 58. Elsőrendű munka, olcsó fazonárak. 1349

Adóbevallását
elkészíti, mult évi könyvvitelét rendbehozza, könyvelését elvállalja minimális díjazásért, ellenszámlára is, vállalati könyvelő. Cím a Független Ujság kiadóhivatalában. 565

Husfűstölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Angol
és francia perfekt fiatal varró-nő házakhoz ajánlkozik olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalom. Cím: Özv. Hegedűs Imréné, Kút ucca 138. szám. 236

Ondulálás
40, manikür 30, hajvágás 20 és 30. Miklós ucca 53. Toma. 1449

Zóna különlegességek,
Fleken erdélyi módra 50 fillér. Minden pénteken halászlé Korona vendéglőben. 1426

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.

Olcsóbb lett az apróhirdetés!

Hétköznap 40 fillérért
Vasárnap 60

két helybeli reggeli napilapban

jelenik meg 10 szavas apróhirdetése, ha nálunk adja fel

Debreceni Független Ujság
Piac ucca 49. szám